

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

71 – 36 / 12
Београд

дел.бр. 7699

датум: 30. 03. 2012. г.

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
ПОКРАЈИНСКИ ОМБУДСМАН

BEOGRADSKI CENTAR
ZA LJUDSKA PRAVA

НАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗАМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

**МОНИТОРИНГ УСТАНОВА
У КОЈИМА СЕ НАЛАЗЕ
ЛИЦА ЛИШЕНА СЛОБОДЕ**

**МОНИТОРИНГ
ПОЛИЦИЈСКИ УПРАВА И СТАНИЦА**

Извештај

о посети

**Полицијској станици
НОВИ БЕЧЕЈ**

Београд, фебруар 2012. године

ПОДАЦИ О ПОСЕТИ

ПОЛИЦИЈСКА СТаница	Полицијска станица Нови Бечеј
РАЗЛОГ ПОСЕТЕ	Послови Националног механизма за превенцију тортуре у складу са чл. 2а Закона о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака („Сл. лист СЦГ - Међународни уговори“, бр. 16/2005 и 2/2006 и "Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 7/2011
ЦИЉ ПОСЕТЕ	Одвраћање органа јавне власти и службених лица од било каквог облика злостављања или мучења, као и њиховог усмеравања на стварање услова и поступање према лицима лишеним слободе у складу са важећим прописима и стандардима, све у циљу превенције тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака.
ПОСЕТУ ОБАВИО	Заштитник грађана Покрајинским омбудсманом АП Војводине Београдски центар за људска права
ВРСТА ПОСЕТЕ	Редовна посета у складу са Планом посета Националног механизма за превенцију тортуре за 2012. годину
ВРЕМЕ ПОСЕТЕ	20. фебруар 2012. године
ЧЛАНОВИ ТИМА	Милош Јанковић, вођа тима заменик Заштитника грађана Стеван Арамбашић, заменик Покрајинског омбудсмана Бојан Гавриловић, представник Београдског центра за људска права Оршоља Дели Видач, саветница покрајинског омбудсмана Јелена Самарџић, млађа саветница Заштитника грађана

ОПШТИ ПОДАЦИ О ПОСЕЂЕНОЈ УСТАНОВИ¹

ПОЛИЦИЈСКА СТАНИЦА	ПС НОВИ БЕЧЕЈ	
Адреса	Нови Бечеј, ул. Маршала Тита бр. 66	
Тел.	023/771-435	
Е-таП	/	
Командир ПС	полицијски саветник Саша Станишић	
Полицијска одељења у саставу Полицијске станице	ПО Ново Милошево	
Број лица којима је одређено задржавање у ПС у 2011. г.	Због кривичних дела	1
	Због прекршаја	60
Број обављених лекарских прегледа зад ржаних лица у 2011. г.	61	
Исхрана лица у време задржавања	није организована	
Број задржаних лица којима је решењем суда одређен притвор у 2011. г.	/	
Употреба средстава принуде од стране полицијских службеника ПС у 2011. г.	Физичка снага	5
	Службена палица	2
	Средства за везивање	1
	Ватрено оружје	/
Притужбе на поступање полицијских службеника ПС у 2011.г.	Број притужби	7
	Број основаних притужби	2
Дисциплински поступци за извршене повреде службене дужности полицијских службеника ПС у 2011.г.	Број поступака	8
	Изречених мера за тешке повреде	3
	Изречених мера за лаке повреде	3

САРАДЊА ОРГАНА

Тим Националног механизма за превенцију тортуре је у имао веома добру сарадњу са руководиоцима и службеним лицима у свим посећеним објектима, укључујући брз и несметан присуп овим објектима као и увид у релевантну документацију. Такође је од стране органа добијени сви тражени подаци који су у извештају представљени табеларно.

¹ Подаци о броју задржаних лица, употреби средстава принуде, поднетих притужби и дисциплинских поступака који су представљени у табели Општи подаци о посећеној установи представљају службене податке који су добијени од начелника Полицијске управе Зрењанин

ТОК ПОСЕТЕ

Посета Полицијској станици Нови Бечеј је започета разговором са командиром Сашом Станишићем који је указао на основне проблеме са којима се полиција суочава када је у питању смештај лица према којима је одређено задржавање као што је безусловност просторија и непостојање видео надзора. Посебно је истакао сарадњу са Домом здравља Нови Бечеј где се врши преглед задржаних лица као и спремност лекара да по потреби, без одлагања, обаве преглед лица и у просторијама Полицијске станице.

Након разговора тим Националног механизма за превенцију тортуре је обишао просторије за задржавање и извршио увод у релевантну документацију.

Тим Националног механизма за превенцију тортуре је у оквиру полицијске станице обишао просторије у којима се саслушавају осумњичени за извршење кривичних дела и констатовао да се саслушање осумњичених спроводи у канцеларијам с обзиром да не постоји посебна просторија за то намењена. Приликом обиласка једне од тих канцеларија на поду те просторије, до самог зида, уочени су следећи предмети: дугачка дрвена мотка, од природног дрвета, два бодежа и један велики ручно прављени мач. Полицијски службеници су, као одговор на питање зашто се ови предмети налазе у просторији у којој се спроводи саслушање, одговорили да су ти предмети одузети и да се ту налазе док се не заведу и одложе на друго место. Касније су командир станице и његов заменик навели да то заправо није просторија за саслушавање већ просторија у којој се спроводе разне криминалистичке и форензичке радње и да се ти предмети зато налазе у тој просторији

ПРОСТОРИЈЕ ЗА ЗАДРЖАВАЊЕ - материјални услови

Полицијска станица Нови Бечеј располаже са две просторије за задржавање димензија 2x1,2м. Исте се налазе у приземљу згарде, на око 12 м удаљености од просторија дежурне службе и исте нису визуелно доступне дежурном раднику.

У свакој од просторија налази се по једна фиксирана дрвена клупа која се може користити и као лежај. У просторијама нема дневног светла нити је то могуће обезбедити због распореда осталих просторија. Вештачку светлост добијају из ходника.

У оквиру просторија нема санитарног чвора, нити текуће воде.

Грејање је обезбеђено из ходника где се налази радијатор, у свакој од просторија налазе по два ћебета.

Просторије немају видео надзор нити систем за позивање страже која се позива довикивањем.

Ове просторије се користе за задржавање до 12 часова. Током овог периода задржаним лицима се не обезбеђује храна. Полицијско задржавање дуже од 12 часова спроводи се у просторијама Окружног затвора у Зрењанину.

ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ЗАДРЖАНИХ ЛИЦА

Приликом обиласка просторија у њима није затечено ни једно задржано лице тако да се тим Националног механизма за превенцију тортуре о поштовању права задржаних лица информисао на основу увида у службену документацију и на основу разговора са овлашћеним службеним лицем.

Прегледом документације уочено је да се задржаним лицима изричито не саопштава од самог тренутка лишења слободе да имају право на услуге адвоката, лекара и да могу да обавесте блиска лица о томе где се налазе. То им се саопштава тек у тренутку уручења решења о задржавању. Летак са обавештењем о правима задржаних лица је само на српском језику. Летак који садржи информације о правима задржаних лица није доступан на мађарском језику који је у службеној употреби у општини Нови Бечеј. Решења о задржавању садрже све елементе предвиђене законом и из њих се може утврдити време и разлог задржавања. У приложеној документацији се такође налази извештај о лекарском прегледу из кога се може закључити да се задржано лице прегледа од стране лекара пре доношења решења о задржавању, као и по престанку задржавања. Преглед се врши у Дому здравља Нови Бечеј.

Обавезно присуство браниоца је обезбеђено, а позивање адвоката се врши по списку који је доставила Адвокатска комора. Позивање се врши редом и за то је задужен шеф смене дежурне службе.

ПРЕПОРУКЕ

Ради отклањања уочених неправилности које је тим Националног механизма за превенцију тортуре уочио приликом обиласка просторија за задржавање у Полицијској станици Нови Бечеј, а у циљу заштите права лица лишених слободе као и њиховог положаја у складу са домаћим законодавством и међународним стандардима, потребно је:

1. У просторије за задржавање увести механизам за позивање полицијских службеника.²
2. Просторије за задржавање покрити системом видео надзора и обезбедити записивање и архивирање снимљеног материјала, а из разлога заштите

² препорука СРТ да све просторије за полицијско задржавање имају електрично звоно подобно да позове дежурног полицијског службеника у случају потребе (*лоше здравствено стање, жеђ, физиолошке и друге потребе*) као и систем видеонадзора из разлога безбедности

безбедности задржаних лица и смањења ризика од насиља и других догађаја који могу угрозити сигурност.³

3. Редовно одржавати хигијену тоалета и на тај начин обезбедити да задржана лица обављају физиолошке потребе у чистим и пристојним условима
4. Омогућити задржаним лицима један оброк хране најкасније у року од 6 сати од момента лишења слободе, а у случају да задржавање траје дуже од 12 сати, задржаном лицу ће се обезбедити три obroка хране дневно (доручак, ручак и вечера). Такође је потребно обезбедити довољне количине воде за пиће у оригиналној пластичној амбалажи.
5. Установити посебну евиденцију о обиласцима задржаних лица од стране полицијских службеника у коју ће се уносити подаци о физичком стању у коме се лице налази као и подаци о доношењу воде и хране.⁴
6. Потребно је уручити летак са обавештењем о правима свим задржаним лицима а не само задржаним због сумње на извршење кривичних дела по Законик у кривичном поступку. Летак са обавештењем о правима поред на српском и енглеском језику, треба да буде доступан и на језицима националних мањина које живе на територији коју покрива Полицијска станица. Задржано лице треба да потпише наведено обавештење у два примерка од којих један задржава лице лишено слободе а друго полиција.⁵
7. Неопходно је из свих полицијских просторија у којима се могу држати или саслушавати лица, одмах уклонити све нестандартне предмете који могу бити подобни за затрашивање и наношење телесних повреда. Сав доказни материјал који се односи на предмете у истрази обавезно мора бити на одговарајући начин обележен, евидентиран и одлаган и чуван у засебном складишном простору.

ЗАМЕНИК ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

Милош Јанковић

³ препорука СРТ упућена Влади Републике Србије 2011 године.

⁴ важећи стандарди одређују да службена лица треба да врше стални надзор над лицима која су задржана, пре свега у циљу безбедности и задовољења њихових основних потреба (*здравствено стање, жеђ, физиолошке и друге потребе*).

⁵ препорука СРТ да је поред усменог обавештења које се одмах саопштава лицу пожељно да се лицима лишеним слободе што пре по доласку у станицу уручи формулар о правима која им припадају док су у полицијској станици и начину њиховог коришћења и то на језику који разумеју.